

Ainekava

Eesti keel IV kooliaste

Praktiline eesti keel I

Klass: 10. klass	Tunde nädalas: 5
------------------	------------------

Ainekava aluseks on riiklik õppekava ja selle lisa nr *lisa I "Ainevaldkond "Keel ja kirjandus":*
https://www.riigiteataja.ee/aktilisa/1080/3202/3006/18m_gym_lisaI.pdf#

Põltsamaa Ühisgümnaasiumi ainekavas on välja toodud rõhuasetused, kooli eripärast tulenevalt olulisim. Kooli ja valdkonna eripärad on kirjeldatud kooli õppekava üldosas ning valdkonnakavades.

Õppeaine kirjeldus. Kursusel „Praktiline eesti keel I“ arendatakse nii suulist kui ka kirjalikku väljendusoskust, kasutades erinevaid stiilivõtteid ja keelendeid, sest nii kujundatakse oskust suhelda eri keskkondades eetiliselt ja konteksti arvestades. Samuti õpitakse kasutama eri teabeallikaid ja hindama nende usaldusväärsust. Tekstide koostamisel tuleb osata kasutada korrektset kirjakeelt ja järgida teadlikult õpitud keelereegleid.

Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud

Õpilane:

- 1) mõistab eesti keele rolli rahvusliku, riikliku ja individuaalse identiteedi kujundamisel;
- 2) mõistab keele tähendust ühiskonnas, tajub keele ajaloolist kujunemist ja varieerumist, väärtustab keeleoskust, arendab seda lugedes ja kirjutades;
- 3) loeb, analüüsib ja hindab kriitiliselt eri liiki tekste, tunneb tekstide mõjutusvahendeid, kasutab sihipäraselt ja eetiliselt teabeallikaid;
- 4) väljendab ennast nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses selgelt, eesmärgipäraselt ja üldkirjakeele normide kohaselt, kasutab keeleallikaid ja andmekogusid;
- 5) koostab etapiviisilise kirjutamisprotsessi käigus eri liiki tekste, teab tekstide ülesehituse põhimõtteid ja iseärasusi ning teeb teadlikke keelevalikuid;
- 6) analüüsib oma kirjutamisoskust ja kasutab seejuures metakeelt.

Hindamine

Hinnatakse eri liiki tekstide koostamist (arutlev kirjand, arvustus, tarbetekstid), eri stiilis tekstide koostamist, suulist eneseväljendust, õigekirjaoskust.

Õpitulemused	Õppesisu Mida õpetajad õpetavad, mida õpilased õpivad? (teemade lühikirjeldus)	Üldpädevused, läbivad teemad, lõimingud Kuidas toetatakse üldpädevuste saavutamist? Milliseid läbivaid teemasid käsitletakse? Millised on lõimingu võimalused? <i>Õpioskuste kujundamine.</i>
Kirjeldab ja selgitab tekstide stiilierinevusi.	<p>Keeleline väljendusrikkus eri tekstides. Mõtted, tunded ja hinnangud nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses.</p> <p>Ilukirjandus, meediatekstitid, teadustekstitid ja tarbetekstitid.</p> <p>Tekstide stiililine eripära, selle kirjeldamine ja hindamine - kõne- ja lausekujundite kasutamine tekstis, vormimoodustus stiilivõttena, murdekeele kasutamine, släng, ironia stiilivõttena jm.</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjandi stiilist <p>https://www.blog.keel.ut.ee/eesti-keele-eksam/stiil/</p> <p>https://www.blog.keel.ut.ee/eesti-keele-eksam/mutantkirjand/</p>	Lõiming kirjandusega erinevate tekstide analüüsimisel (sõnavara, stiilivõtted, teksti liigendus stiilivõttena).
Väljendab ennast selgelt ja asjakohaselt nii suulises kui ka kirjalikus tekstis.	Suuline ja kirjalik suhtlus lähtuvalt olukorrast ja vestluspartnerist (Suulise suhtluse erinevad situatsioonid: kõne, vestlus jne; tarbetekstitid).	Lõiming kirjandusega teose analüüsi käigus. Lõiming ajaloo esitluse koostamisel või arutlusteema avamisel.

	<p>Stiilivahendite kasutamine erineva mõju saavutamiseks. Suulise ja kirjaliku teksti konspekteerimine ja kokkuvõtte tegemine.</p>	
<p>Kaitseb argumenteeritult oma seisukohti, arutleb ja annab hinnanguid.</p>	<p>Arutlevad tekstid, nende ülesehituse põhimõtted. Arutluse kirjutamine alusteksti põhjal. Kokkuvõtte koostamine.</p> <p>Põhi- ja alaväidete esitamine, näidete leidmine ja kasutamine tekstis.</p> <ul style="list-style-type: none"> • arutleva lõigu kirjutamine <p>https://www.blog.keel.ut.ee/eesti-keele-eksam/mottest-vaideteni/</p>	<p>Lõiming karjääriõpetusega, ajalooa, kirjandusega.</p>
<p>Konspekteerib suulist esitust ja loetud teksti.</p>	<p>Essee või arvamuskirjelduse kokkuvõtte, teesid.</p>	<p>Lõiming ajalooa, geograafiaga.</p>
<p>Kasutab erinevaid keeleallikaid ja teabekeskondi.</p>	<p>Allikate otsimine. Teemaga seonduvate märksõnade väljamõtlemine ja nende abil allikate otsimine. Otsingu eri viisid (nt liht- ja liitotsing).</p>	
<p>Edastab eri allikaist leitud infot, hindab teabe usaldusväärsust.</p>		<p>Koostöö erinevate ainetega materjali usaldusväärsuse tuvastamisel ja materjali kasutamisel.</p>
<p>Selgitab keelendite tähendusvarjundeid.</p>	<p>Keeleallikate kasutamine (Sõnaveeb, ÕS jms). Keeleandmete hankimise, analüüsi ja esitamise algteadmised.</p>	
<p>Koostab eri liiki tekste, sh arvustuse, referaadi ja essee.</p>	<p>Kirjutab arutleva kirjandi, arvustuse, erinevaid tarbetekste</p>	<p>Karjääriõpetus - tarbetekstid.</p>
<p>Järgib õpitud keelereegleid, põhjendab oma keelevelikuid.</p>	<p>Teadlikkuse tõstmine keele eri variantidest, iseenda keelest ja mitmekeelsusest. Varieerumine ja keelenorm. Selleks tähelepanekute</p>	<p>Kirjalike tööde vormistamisel erinevates ainetes jälgib keelereegleid.</p>

	tegemine, teadmiste omandamine, teadmiste kasutamine. Lugeda ka tekste, mille alusel analüüsida varieerumist, keelte eripärasid.	
--	--	--